Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (sjätte avdelningen)

den 7 maj 2020*

”Begäran om förhandsavgörande – Förordning (EU) nr 1215/2012 – Civilrättsligt samarbete – Notarier som agerar i exekutionsförfaranden på grundval av en ’handling som äger vitsord’ – Icke-kontradiktoriskt förfarande – Icke-diskrimineringsprincipen – Artikel 18 FEUF – Rätt till en rättvis rättegång – Artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna”

I de förenade målen C-267/19 och C-323/19,

angående beslut att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, från Trgovački sud u Zagrebu (Handelsdomstolen i Zagreb, Kroatien), av den 20 mars 2019 (C-267/19) och av den 8 april 2019 (C-323/19), som inkom till domstolen den 28 mars respektive den 18 april 2019, i målen

Parking d.o.o.

mot

Sawal d.o.o. (C-267/19),

och

Interplastics s.r.o.

mot

Letifico d.o.o. (C-323/19),

meddelar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Safjan samt domarna C. Toader (referent) och N. Jääskinen,

generaladvokat: M. Bobek,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Parking d.o.o., genom M. Kuzmanović, odvjetnik,

* Rättegångsspråk: kroatiska.

– Interplastics s.r.o., genom M. Praljak, odvjetnik,

– Kroatiens regering, genom G. Vidović Mesarek, i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom M. Wilderspin och M. Mataija, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målen utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Respektive begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 6.1 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som undertecknades i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen), artikel 18 FEUF, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 2012, 351, s. 1) samt två domar av den 9 mars 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), och Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193).

2 Respektive begäran har framställts i två mål, mellan Parking d.o.o. och Sawal d.o.o. respektive Interplastics s.r.o. och Letifico d.o.o., angående krav på indrivning av obetalda skulder.

Tillämpliga bestämmelser

Europakonventionen

3 Artikel 6 i Europakonventionen har rubriken ”Rätt till en rättvis rättegång”. I artikel 6.1 anges följande:

”Var och en skall, vid prövningen av hans civila rättigheter och skyldigheter eller av en anklagelse mot honom för brott, vara berättigad till en rättvis och offentlig rättegång inom skälig tid och inför en oavhängig och opartisk domstol som upprättats enligt lag. …”

Unionsrätt

Förordning nr 805/2004

4 I artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar (EUT L 143, 2004, s. 15) föreskrivs följande:

”Denna förordning skall tillämpas på domar, förlikningar som ingåtts inför domstol och officiella handlingar avseende obestridda fordringar.

En fordran skall anses som obestridd, om

a) gäldenären uttryckligen har godkänt den genom att medge den eller genom en förlikning som godkänts av domstolen eller som ingåtts inför domstolen under förfarandet, eller

b) gäldenären aldrig har bestritt den i enlighet med relevanta processuella krav i ursprungsmedlemsstatens lagstiftning under domstolsförfarandet, eller

c) gäldenären först har bestritt fordran under domstolsförfarandet men därefter inte har inställt sig personligen eller företrätts av ombud vid domstolsförhandlingen avseende denna fordran, under förutsättning att ett sådant handlande innebär ett tyst godtagande av fordran eller av de förhållanden som görs gällande av borgenären enligt ursprungsmedlemsstatens lagstiftning, eller

d) gäldenären uttryckligen har godkänt den i en officiell handling."

Förordning (EU) nr 1215/2012

5 Skälen 4 och 10 i förordning nr 1215/2012 har följande lydelse:

"(4) Vissa olikheter i medlemsstaternas bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande av domar hindrar den inre marknaden från att fungera väl. Det är därför nödvändigt att införa bestämmelser som gör reglerna om behörighetskonflikter på privaträttens område mer enhetliga, så att domar som meddelats i en medlemsstat kan erkännas och verkställas enkelt och snabbt.

…

(10) Tillämpningsområdet för denna förordning bör täcka de väsentliga delarna av privaträtten utom vissa väl definierade delar …."

6 I artikel 1.1 i denna förordning föreskrivs följande:

"Denna förordning är tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilket slag av domstol det är fråga om. Den omfattar i synnerhet inte skattefrågor, tullfrågor eller förvaltningsrättsliga frågor eller statens ansvar för handlingar eller underlåtenhet vid utövandet av offentliga maktbefogenheter (*acta jure imperii*)."

7 I artikel 2 a i förordningen definieras begreppet dom som "varje avgörande som har meddelats av en domstol i en medlemsstat, oavsett dess rubricering, såsom dom, beslut eller förordnande om verkställighet, liksom domstolstjänstemans beslut i fråga om rättegångskostnader".

8 I artikel 3 i samma förordning föreskrivs följande:

"I denna förordning avses med domstol följande myndigheter i den utsträckning de är behöriga i frågor som omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning:

a) I Ungern, vid summarisk process i mål om betalningsföreläggande (fizetési meghagyásos eljárás), notarien (közjegyző).

b) I Sverige, vid summarisk process i mål om betalningsföreläggande och handräckning, Kronofogdemyndigheten."

Kroatisk rätt

Utsökningslagen

9 Artikel 1 i Ovršni zakon (utsökningslagen, *Narodne novine*, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 och 73/17) är notarier behöriga att driva in fordringar på grundval av en ”handling som äger vitsord” genom att utfärda ett verkställbart beslut om verkställighet, utan svarandens uttryckliga samtycke.

10 Enligt artikel 57.1 i utsökningslagen får utmätningsgäldenären inom åtta dagar bestrida beslut om verkställighet som har meddelats på grundval av en handling som äger vitsord – inom tre dagar i tvister om växlar och checkar – utom om denne endast bestrider beslutet om rättegångskostnaderna.

11 I artikel 58.3 i denna lag föreskrivs följande:

”När beslutet om verkställighet bestrids i sin helhet eller endast i den del som innebär att utmätningsgäldenären förpliktas att betala fordran, ska den domstol vid vilken utmätningen bestrids upphäva beslutet om verkställighet i den del som förordnar om verkställighet och upphäva de vidtagna åtgärderna. Förfarandet genomförs enligt de bestämmelser som är tillämpliga vid bestridande av ett betalningsföreläggande och ska, om domstolen inte har territoriell behörighet att pröva ett sådant bestridande, överlämna målet till behörig domstol.”

Civilprocesslagen

12 Artikel 446 i Zakon o parničnom postupku (civilprocesslagen, *Narodne novine*, br. 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 och 70/19), som rör betalningsförelägganden, har följande lydelse:

”Om yrkandet i ansökan avser en fordran som förfallit till betalning och denna fordran är styrkt genom en handling som äger vitsord eller en bestyrkt kopia av en sådan handling, ska domstolen utfärda ett föreläggande för svaranden att efterkomma ansökan (betalningsföreläggande).

I ansökan om utfärdande av ett betalningsföreläggande ska sökanden ange skälen till att denne ansökt om utfärdande av ett betalningsföreläggande i stället för ett beslut om verkställighet på grundval av en handling som äger vitsord. Om rätten finner att de skäl som åberopats av sökanden inte motiverar dennes intresse av att få ett betalningsföreläggande utfärdat, ska den avvisa ansökan.

Sökanden anses ha ett intresse av att ett betalningsföreläggande utfärdas om svaranden har sitt säte i utlandet eller om svaranden dessförinnan har bestritt fordran enligt handlingen som äger vitsord.

Domstolen ska utfärda ett betalningsföreläggande om sökanden visserligen inte har begärt ett sådant föreläggande i ansökan men samtliga villkor för utfärdande av betalningsföreläggande är uppfyllda.”

Målen vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

Mål C-267/19

13 Den 25 april 2016 inledde Parking, ett bolag etablerat i Kroatien, ett verkställighetsförfarande inför en notarie i denna medlemsstat mot Sawal, ett bolag bildat enligt slovensk rätt. Förfarandet grundades på en ”handling som äger vitsord”, närmare bestämt ett bestyrkt kontoutdrag som visade att det förelåg en fordran.

14 Den 23 maj 2016 utfärdade notarien ett beslut om verkställighet, i vilket han ålade Sawal att inom åtta dagar betala den yrkade fordran på 100 kroatiska kuna (HRK) (cirka 15 euro), jämte dröjsmålsränta och rättegångskostnader på 1 741,25 HRK (cirka 260 euro). Ansökan om verkställighet och beslutet om verkställighet delgavs Sawal den 9 februari 2017.

15 Sawal överklagade detta beslut till Trgovački sud u Zagrebu (Handelsdomstolen i Zagreb, Kroatien).

16 Enligt den hänskjutande domstolen framgår det av domarna av den 9 mars 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), och Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), att notarier i Kroatien som agerar inom ramen för de befogenheter som tillkommer dem enligt nationell rätt i förfaranden för verkställighet på grundval av en ”handling som äger vitsord” inte omfattas av begreppet domstol i den mening som avses i förordningarna nr 805/2004 och nr 1215/2012.

17 Den hänskjutande domstolen har påpekat att det förfarande som föregick utfärdandet av beslutet om verkställighet inte är kontradiktoriskt och att detta beslut, enligt den rättspraxis som nämns i punkten ovan, har utfärdats av en notarie och inte av en domstol. Den hänskjutande domstolen anser därför att det är omöjligt att fullfölja invändningsförfarandet, eftersom beslutet om verkställighet har fattats av ett organ som uppenbart saknade behörighet, i ett utsökningsförfarande som strider mot unionsrättens grundläggande principer.

18 Den hänskjutande domstolen anser således att kroatiska fysiska och juridiska personer till följd av domarna i de ovannämnda målen missgynnas i förhållande till fysiska och juridiska personer i andra medlemsstater, eftersom de förordnanden om verkställighet som utfärdas av notarier i Kroatien varken erkänns som europeiska exekutionstitlar i de andra medlemsstaterna i Europeiska unionen, mot bakgrund av förordning nr 805/2004, eller som domar, mot bakgrund av förordning nr 1215/2012. En sådan skillnad i behandling mellan kroatiska fysiska och juridiska personer och personer från andra medlemsstater utgör en diskriminering som är förbjuden enligt artikel 18 FEUF.

19 Vidare har den hänskjutande domstolen anfört att den omständigheten att ett verkställighetsförfarande grundat på en handling som äger vitsord som inletts inför en notarie inte är kontradiktoriskt även kan utgöra ett åsidosättande av rätten till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).

20 Den hänskjutande domstolen har dessutom påpekat att de kroatiska domstolarna har olika praxis vad gäller notariernas behörighet i verkställighetsförfaranden som inletts på grundval av en ”handling som äger vitsord”, beroende på om svarandena är fysiska eller juridiska personer som är etablerade i Kroatien eller i en annan medlemsstat.

21 Mot denna bakgrund beslutade Trgovački sud u Zagrebu (Handelsdomstolen i Zagreb) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Är en bestämmelse i nationell lagstiftning, såsom artikel 1 i [utsökningslagen], enligt vilken en notarie har rätt att driva in fordringar med stöd av en handling som äger vitsord genom att utfärda ett beslut om verkställighet som exekutionstitel, utan uttryckligt medgivande från den juridiska person som är gäldenär i [Kroatien], förenlig med artikel 6.1 i Europakonventionen och artikel 18 FEUF, mot bakgrund av domarna [av den 9 mars 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), och Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193)]?

2) Kan den tolkning som gjorts i domarna av den 9 mars 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), och Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), tillämpas på [förevarande] mål …, och ska, närmare bestämt, förordning nr 1215/2012 tolkas så, att notarier i Kroatien som agerar inom ramen för de befogenheter som tillkommer dem enligt nationell rätt vid förfaranden för

verkställighet på grundval av en ’handling som äger vitsord’, där utmätningsgäldenären är en juridisk person etablerad i en annan medlemsstat i Europeiska unionen, inte omfattas av begreppet domstol i den mening som avses i den förordningen?”

Mål C-323/19

22 Den 4 februari 2019 inledde Interplastics, etablerat i Slovakien, ett exekutionsförfarande mot Letifico, ett bolag bildat enligt kroatisk rätt, inför en notarie verksam i Kroatien, grundat på en ”handling som äger vitsord”, närmare bestämt en förteckning över fakturor som utfärdats den 11 december 2018, i vilken det intygades att Interplastics hade en fordran på motsvarande 17 700 euro i kroatiska kuna, jämte lagstadgad ränta och kostnader för förfarandet uppgående till 7 210,80 HRK (cirka 968 euro).

23 Samma dag utfärdade notarien ett beslut om verkställighet i vilket notarien ålade Letifico att betala skulden inom åtta dagar. Begäran om verkställighet och beslutet om verkställighet delgavs Letifico den 13 februari 2019.

24 Sökanden överklagade detta beslut inom den föreskrivna fristen och bestred både grunden för och storleken på fordran.

25 Trgovački sud u Zagrebu (Handelsdomstolen i Zagreb), som hyser samma tvivel som i mål C-267/19, beslutade att vilandeförklara målet och ställa samma tolkningsfrågor till EU-domstolen som i det målet.

26 Genom beslut av EU-domstolens ordförande den 27 maj 2019 förenades målen C-267/19 och C-323/19 vad gäller det skriftliga förfarandet och domen.

Prövning av tolkningsfrågorna

Domstolens behörighet

27 För att fastställa domstolens behörighet att besvara tolkningsfrågorna ska det kontrolleras att de nationella målen har anknytning till unionsrätten. I likhet med i målet Pula Parking (dom av den 9 mars 2017, C-551/15, EU:C:2017:193), har två invändningar gjorts vid den hänskjutande domstolen mot beslut om verkställighet som meddelats av notarier i syfte att driva in fordringar.

28 För det fall förordning nr 1215/2012 tillämpas, efter sådana invändningsförfaranden, kommer domstolsavgöranden som kan erkännas och verkställas i en annan medlemsstat i princip att meddelas. Den anknytning till unionsrätten som motiverar EU-domstolens behörighet att besvara den hänskjutande domstolens frågor skulle således kunna härledas ur förordningens tillämplighet i förevarande fall (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 maj 2016, Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, punkt 44).

29 Det ska i detta hänseende påpekas att förfaranden för indrivning av en fordran, såsom de som är aktuella i det nationella målet, i huvudsak omfattas av ”privaträttens område” i den mening som avses i artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012.

30 Vad gäller anknytningen till ett annat land, som är ett villkor för att den förordningen ska vara tillämplig (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 november 2013, Maletic, C-478/12, EU:C:2013:735, punkt 26), konstaterar domstolen att svaranden i mål C-267/19 har sitt säte i Slovenien. I mål C-323/19 är det däremot det bolag som ansöker om verkställighet som har sitt säte i en annan medlemsstat än Kroatien, i förevarande fall Slovakien, medan övriga omständigheter i målet vid första anblick tycks vara begränsade till Kroatien.

31 Europeiska kommissionen har således, utan att formellt invända att EU-domstolen inte är behörig, på grund av att det sistnämnda målet saknar anknytning till ett annat land, ifrågasatt huruvida förordning nr 1215/2012 är tillämplig om endast den som ansöker om verkställighet har sitt säte i en annan medlemsstat än den där nationella domstolen i fråga är belägen.

32 Det ska i detta hänseende påpekas att EU-domstolen i sin praxis, vid sin prövning av det aktuella rättsförhållandets internationella karaktär, vid upprepade tillfällen har hänvisat till ”parternas respektive hemvist”, utan åtskillnad utifrån deras ställning i processen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 mars 2005, Owusu, C-281/02, EU:C:2005:120, punkterna 25 och 26).

33 Även om förordning nr 1215/2012 i skälen 3 och 26 använder begreppet gränsöverskridande tvister eller motsvarande utan att definiera det, ska det påpekas att artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (EUT L 399, 2006, s. 1) definierar det motsvarande begreppet ”gränsöverskridande fall” som ett fall där åtminstone en av parterna har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort i en annan stat än den medlemsstat där den domstol vid vilken talan väckts är belägen.

34 På grundval av denna bestämmelse har EU-domstolen slagit fast att när sökanden i ett förfarande om betalningsföreläggande har sitt säte i en annan medlemsstat än den där den nationella domstolen i fråga är belägen, är tvisten gränsöverskridande och omfattas därmed av tillämpningsområdet för förordning nr 1896/2006 (se, för ett liknande resonemang, Bondora, C-453/18 och C-494/18, EU:C:2019:1118, punkt 35).

35 En sådan tolkning av artikel 3.1 i förordning nr 1896/2006 tjänar i princip till att fastställa att en tvist är gränsöverskridande och följaktligen har anknytning till ett annat land även för tillämpningen av förordning nr 1215/2012. Eftersom båda dessa förordningar hör till området för civilrättsligt samarbete med gränsöverskridande verkan, är det nödvändigt att harmonisera tolkningen av de likvärdiga begrepp som unionslagstiftaren har använt i dessa.

36 Av det ovan anförda följer att förordning nr 1215/2012 är tillämplig i de båda nationella målen och att målen därmed har anknytning till unionsrätten.

37 Det ska även konstateras att även om de frågor som ställts av den hänskjutande domstolen delvis avser artikel 6.1 i Europakonventionen, motsvarar denna bestämmelse i huvudsak artikel 47 i stadgan, vilken domstolen är behörig att pröva, med förbehåll för artikel 51.1, när medlemsstaterna tillämpar unionsrätten (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 11 april 2019, Hrvatska radiotelevizija, C-657/18, ej publicerat, EU:C:2019:304, punkt 28).

38 I förevarande fall önskar den hänskjutande domstolen, vid vilken har anhängiggjorts mål som omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012, få klarhet i huruvida en nationell lagstiftning som ger notarier behörighet att meddela beslut om verkställighet inom ramen för verkställighetsförfaranden på grundval av en handling som äger vitsord – förfaranden som föregår väckandet av talan – strider mot unionsrättens grundläggande principer, bland annat icke-diskrimineringsprincipen enligt artikel 18 FEUF och rätten till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 47 i stadgan.

39 Eftersom den nationella lagstiftningens förenlighet med de grundläggande principerna i unionsrätten enligt den hänskjutande domstolen kan påverka, om än indirekt, erkännande och verkställighet i andra medlemsstater av avgöranden som meddelats av nämnda domstol i ett invändningsförfarande mot ett beslut som meddelats av en notarie, är EU-domstolen behörig att pröva tolkningsfrågorna mot bakgrund av artikel 47 i stadgan och artikel 18 FEUF.

Prövning i sak

40 Enligt det förfarande för samarbete mellan nationella domstolar och EU-domstolen som införts genom artikel 267 FEUF ankommer det på EU-domstolen att ge den nationella domstolen ett användbart svar, som gör det möjligt för den sistnämnda att avgöra det mål som den ska pröva. Det ankommer på EU-domstolen att vid behov omformulera de fråga som ställts till den (se dom av den 4 september 2014, eco cosmetics och Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 och C-120/13, EU:C:2014:2144, punkt 32, och dom av den 12 december 2019, Instituto Nacional de la Seguridad Social (Pensionstillskott för mödrar), C-450/18, EU:C:2019:1075, punkt 25).

41 För att kunna ge den hänskjutande domstolen ett användbart svar noterar domstolen, beträffande den hänskjutande domstolens hänvisning till domen av den 9 mars 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), att det målet avsåg förordning nr 805/2004. I förevarande fall är de två aktuella fordringarna inte ”obestridda” fordringar i den mening som avses i artikel 3 i förordningen, eftersom de har angripits vid nämnda domstol. Förordning nr 805/2004 är således inte materiellt tillämplig (*ratione materiae*).

42 Den hänskjutande domstolen har således ställt sina två frågor, vilka ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 18 FEUF och artikel 47 i stadgan, för det fall de beslut som den hänskjutande domstolen kommer att meddela omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012, ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning som ger notarier, inom ramen för de befogenheter som tillkommer dem i förfaranden för verkställighet på grundval av en handling som äger vitsord, behörighet att meddela beslut om verkställighet som, enligt vad som framgår av domen av den 9 mars 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), inte kan erkännas och verkställas i en annan medlemsstat.

43 Vad gäller räckvidden av sistnämnda dom ska det inledningsvis preciseras att domstolen där endast prövade frågan huruvida notarier i Kroatien utgör en ”domstol” när de agerar inom ramen för sina befogenheter enligt utsökningslagen i förfaranden för verkställighet grundade på en handling som äger vitsord, och således frågan om erkännande och verkställighet av beslut från sådana förfaranden med stöd av förordning nr 1215/2012. Domstolen ifrågasatte inte den kroatiska rättsordningens särdrag i detta avseende.

44 I den domen uttalade sig domstolen inte om notariernas behörighet att meddela beslut om verkställighet i verkställighetsförfaranden och slog på intet sätt fast att förordning nr 1215/2012 förbjuder den typen av förfaranden.

45 När det för det första gäller tolkningen av artikel 18 FEUF, som är tillämplig i förevarande fall i avsaknad av andra särskilda bestämmelser om icke-diskriminering inom ramen för förordning nr 1215/2012, konstaterar domstolen inledningsvis att utsökningslagen inte föreskriver någon åtskillnad i behandling utifrån nationalitet.

46 Som framgår av handlingarna i målet måste nämligen en utmätningsborgenär, oavsett om denne har hemvist i landet eller inte och oavsett om denne är en juridisk eller en fysisk person, vända sig till en notarie för att erhålla ett beslut om verkställighet på grundval av en handling som äger vitsord. De beslut som meddelas efter ett sådant förfarande kan inte erkännas och verkställas i en annan medlemsstat med stöd av förordning nr 1215/2012, och detta oberoende av parternas nationalitet.

47 Denna slutsats påverkas inte heller av den omständigheten att de beslut som meddelats av notarier i andra medlemsstater, vilka uttryckligen betecknas som en ”domstol” i artikel 3 i förordning nr 1215/2012, omfattas av den ordning för erkännande och verkställighet som föreskrivs i denna förordning.

48 Notariernas klassificering i olika medlemsstater är fortfarande knuten till särdragen i respektive rättsordning, eftersom förordning nr 1215/2012, såsom även kommissionen har anfört i sitt skriftliga yttrande, inte föreskriver någon bestämd organisation av rättskipningen. Såsom framgår av skäl 4 i direktivet är dess syfte nämligen att göra reglerna om behörighetskonflikter på privaträttens område mer enhetliga, så att domar som har meddelats i en medlemsstat kan erkännas och verkställas enkelt och snabbt (dom av den 9 mars 2017, Pula Parking, C-551/15, EU:C:2017:193, punkt 50).

49 Vad slutligen gäller den omvända diskriminering som den hänskjutande domstolen frågat om, framgår det av det system som införts genom förordningen att medlemsstaterna erkänner och verkställer avgöranden från andra medlemsstaters domstolar på privaträttens område på villkor att förordningens krav iakttas. Eftersom domstolen i sin dom av den 9 mars 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), fann att beslut meddelade av notarier inom ramen för verkställighetsförfaranden inte har meddelats av en domstol, i den mening som avses i förordningen, kan de besluten inte betraktas som ”domar” enligt artikel 2 a i förordningen och kan inte cirkulera fritt på grundval av den förordningen utan att den situationen skulle utgöra omvänd diskriminering (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 6 november 2019, EOS Matrix, C-234/19, ej publicerat, EU:C:2019:986, punkt 26 och där angiven rättspraxis).

50 Som framgår av den kroatiska regeringens yttrande finns det dessutom alternativa rättsmedel i den kroatiska rättsordningen, nämligen det förfarande för betalningsföreläggande som inleds vid en domstol, vilket kan lindra de eventuella olägenheter som följer av att notarierna ges behörighet att utfärda beslut om verkställighet i verkställighetsförfaranden. Den kroatiska regeringen har i detta avseende gjort gällande att även om det enligt artikel 446 andra stycket i civilprocesslagen krävs att det föreligger ett berättigat intresse av att få saken prövad för att ett sådant rättsmedel ska kunna tas upp till sakprövning, uppställer tredje stycket i samma artikel en presumtion för ett sådant intresse så snart svaranden är bosatt utomlands. Det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera om så är fallet.

51 Vad för det andra gäller tolkningen av artikel 47 i stadgan anser den hänskjutande domstolen att det utgör ett åsidosättande av rätten till ett effektivt rättsmedel att ett förfarande för verkställighet på grundval av en handling som äger vitsord som inletts inför en notarie inte är kontradiktoriskt.

52 EU-domstolen erinrar om att den förvisso, i punkt 58 i sin dom av den 9 mars 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), slagit fast att den prövning som en notarie i Kroatien gör av en ansökan om utfärdande av ett beslut om verkställighet på grundval av en handling som äger vitsord inte är kontradiktorisk. Den har emellertid även konstaterat att tillgång till domstol är garanterad, eftersom notarierna utövar befogenheter som delegerats till dem inom ramen för verkställighetsförfarandet under tillsyn av den domstol där gäldenären har möjlighet att invända mot notariens beslut.

53 Den omständigheten att ett verkställighetsförfarande grundat på en handling som äger vitsord inte är kontradiktoriskt kan således inte, i avsaknad av andra uppgifter från den hänskjutande domstolen, i sig leda till slutsatsen att detta förfarande genomförs i strid med artikel 47 i stadgan.

54 Mot denna bakgrund ska de hänskjutna frågorna besvaras på följande sätt. Artikel 18 FEUF och artikel 47 i stadgan ska tolkas så, att de inte utgör hinder för en nationell lagstiftning som ger notarier, inom ramen för de befogenheter som tillkommer dem i förfaranden för verkställighet på grundval av en handling som äger vitsord, behörighet att meddela beslut om verkställighet som, enligt vad som framgår av domen av den 9 mars 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), inte kan erkännas och verkställas i en annan medlemsstat.

Rättegångskostnader

55 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjätte avdelningen) följande:

Artikel 18 FEUF och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska tolkas så, att de inte utgör hinder för en nationell lagstiftning som ger notarier, inom ramen för de befogenheter som tillkommer dem i förfaranden för verkställighet på grundval av en handling som äger vitsord, behörighet att meddela beslut om verkställighet som, enligt vad som framgår av domen av den 9 mars 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), inte kan erkännas och verkställas i en annan medlemsstat.

Underskrifter